



ARHUSGADE 108 E 4.
2100 KØBENHAVN Ø
TELEFON 31 42 74 01

Miguel Delibes

AMD, 32, 9, 1

Udklip af **Kristeligt Dagblad**

1360 København, den

22 JAN. 1994

Kildeangivelse uden ansvar

En lille by i Spanien

^{12K}
Det nære liv skildret med stor ægthed af en af Spaniens betydeligste forfattere

BØGER

Af Lotte Thyrring
Andersen

Herhjemme er den spanske forfatter Miguel Delibes nok bedst kendt som op-havsmand til bogen bag filmen »De hellige enfoldige«, der - i følge undertegnede var en af 80'ernes helt store oplevelser på det hvide lærred. I Spanien indtager han imidlertid en central plads blandt de største nulevende forfattere og udgør, sammen med bl.a. nobelpristageren Cela, en klasse for sig.

Det kan derfor undre, at Delibes ikke for længst er blevet oversat til dansk. Men det har Kirsten Nielsen da heldigvis rådet bod på. »El Camino« (1950) er nu smukt fordansket under titlen »Vejen«. Og den har været værd at vente på.

»Vejen« er skrevet i et sjældent enkelt og lavmælt sprog, rensat for enhver overflødighed og udtrykt med en tone, der på een gang er hverdagslig og konkret og næsten mytisk i al sin enkelthed.

Hovedpersonen er den elleveårige Daniel - også kaldet Hornuglen p.g.a. si-

ne meget stirrende øjne. Det er natten før, han skal rejse til storbyen for at »blive til noget og komme frem i verden« som hans fattige forældre udtrykker det, og han ligger nu og lader tankerne løbe tilbage til sin barndoms landsby.

Hvorfra verden gik

Barndommen var først og fremmest samværet med vennerne Roque, Kokassen og Germán, den Skurvede. Sammen med dem så Daniel tilværelsen træde i karakter og erkendte nogle grundlæggende sammenhænge i livet. Scenen for disse erkendelser var landsbyen og dens særegne beboere: Den puritanske pebermø Lola, der imod enhver forventning giftede sig med en enarmet enke-mand, Don José, præsten, der trods sin anseelse som helgen, formåede at bevare et ganske jordnært forhold til det verdslige liv. Og den nydeligt udseende bankfunktionær, der viste sig at have en afgørende indflydelse på den kvindelige landbefolknings økonomi.

Bare for at nævne nogle af dem.

»Vejen« er Miguel Delibes store kærlighedserklæring til det nære liv i landsbyen, men skabt uden sentimentale omsvøb og

romantik. Det er en roman om en drengs vej ud af barndommens paradys og ind i voksendommen, men med den essentielle viden i bagagen, at det er paradiset selv, der afstedkommer tabet.

Daniel oplever den ulykkelige kærlighed; og han oplever at miste en nær ven inden sin afrejse. Han når til indsigt i altings forgængelighed, og det er vel alt i alt, som det skal være. Men trods denne »orden« rummer fortællingens slutsatser et ganske anderledes mørkt og dystert perspektiv: »Da han begyndte at klæde sig på, blev han overvældet af en meget klar og levende følelse af, at han tog en anden vej end den, Herren havde udstukket for ham. Og endelig begyndte han at græde.«

Således kan »Vejen« læses som en forfatters opgør med sig selv og sin egen vej. Eller med den vej, som andre engang udstak for ham. Miguel Delibes blev jurist men endte som forfatter. Som læser kan man kun glæde sig over, at det var kunstens vej, der sejrede.

Miguel Delibes: Vejen. Forlaget Klim, oversat fra spansk af Kirsten Nielsen, 207 sider, kr. 245



MIGUEL DELIBES

Udklip af **Midtjyllands Avis**

1. 02. 94

8600 Silkeborg, den _____

Kildeangivelse uden ansvar

Oplevelser i ^{DK} barndoms-land

Miguel Delibes: »Vejen«
(Forlaget Klim, 207 s.,
245 kr.)

BØGER

Under Franco-regimet havde man nærmest indtryk af at moderne spansk kultur var garrotteret. De sidst 10 år har dog vist, at der snarere var tale om en slags dvaletilstand, og i dag indtager spansk litteratur og film en selvfølgelig plads i europæisk kunst.

Et eksempel på dette vakuum er Miguel Delibes roman »Vejen«, der er forfatterens første roman på

dansk, selv om den allerede udkom i 1950.

Det er en landsby og dens særegne persongalleri, der danner rammen om tre drenges nære kammeratskab og oplevelser nogle få år efter afslutningen af borgerkrigen.

Ostmagerens 11-årige søn Daniel, med tilnavnet Hornuglen, ligger i sin seng aftenen før han skal tage afsked med landsbyen og barndommen. Hans far har planer med ham, han skal ind til den større by og læse videre, og dermed tilfredsstille faderens uopfyldte ambitioner.

I tilbageblik oplever vi drengenes strejftog i byen og dalen, præstens og pebermøns kamp mod, hvad de opfatter som byens dalende moral (der er en herlig beretning om filmens indtog i landsbyen), den en-

armede, der gifter sig med en tuberkuløs kvinde, mens en anden forsmået styrter sig nøgen i floden på bryllupsdagen, smeden med kæmpekræfterne og hang til de våde varer om søndagen og adskillige andre. Alle er de udprægede individualister, der kun mødes ved solnedgang søndag eftermiddag for parvis at hygge sig ude på engene, eller for de ældres vedkommende for at ryge og drikke sammen på værtshusene.

Det er en varm og humoristisk roman skrevet i et enkelt sprog om en tid, da børn endnu kunne gå på opdagelse uden voksnes regulerende indblanding og udvikle sig i en vekselvirkning mellem de voksnes moralisme og fordækte ord og egne mere kropsnære erfaringer. Man kan godt forstå Daniel græder, da han sidder i toget på vej mod byen, universitetet og faderens begreb om frihed.

Klaus Munch

MD

Delibes, Miguel: Vejen / oversat af Kirsten Nielsen. - Klim. - 207 sider.

En spansk romanklassiker fra 1950, der nu endelig langt om længe foreligger på dansk. Romanens hovedperson Daniel, kaldet Hornuglen, skal flytte fra landsbyen. Han skal ind til den store by og gå i skole. Han skal blive til noget, synes hans far, der har landsbyens osteri. Og romanen indeholder så fortalt i tredjeperson drengens barndoms-erindringer: beretninger om drengestreger og om byens personer og deres varierende skæbner. Livsforløb, der synes at gå efter en snor, men så pludselig ændrer retning, som da Daniel på sin søsters vegne skriver et kærestebrev til landsbyens aldrende lærer, der tropper op og erobrer søsteren. En flot fortalt, morsom og dejlig roman, hvori borgerkrigen nu og da antydes som en del af også denne landsbys historie, men hvor vægten ligger på skildringen af dagliglivet og dets episoder set med en 11-årig knægts øjne.
Mogens Faber

Mi venance

MIGUEL DELIBES



ÅRHUSGADE 108 E 4.
2100 KØBENHAVN Ø
TELEFON 31 42 74 01

Udklip af **Jyllandsposten, Morgenavis**
8 FEB. 1994

8260 Viby J., den _____
Kildeangivelse uden ansvar

Erindringsroman fra Spanien før Franco

Erindringer

Af GRETHE F. ROSTBØLL

12.K
◆ En lang nats drøm og genoplevelse udgør materialet i denne erindringsroman af Miguel Delibes fra 1950. Drengen, hans alter ego, i fortællingen er 11 år, og han er blevet indskrevet i skole i byen for at blive til noget særligt. I landsbyen, hvor faderen er ostemager, bliver han kaldt Daniel, Hornuglen. Ikke fordi han er specielt klog, men fordi han ser på alt og alle på en særlig måde. Alle drengene og de voksne har lidet klæ-

delige tilnavne, der formentlig på spansk har associationer, der går os forbi. Daniels bedste kammerater kaldes Roque, Kokassen og Germáns, Den skurvede.

Navnet Daniel er faderens navn til den førstefødte, der også bliver den eneste, da det viser sig, at moderens skød er goldt. Faderens ambitioner er såre velkendte, idet han ønsker sønnen fremgang og fremskridt, der kan løfte ham ud af landsbyens fattigdom.

Drengen ser anderledes på det, og beretningen er én lang kærlighedserklæring til landsbyen og dens sære eksistenser. Både den æld-

ste og den yngste pebermø hos rosværdige egenskaber, og smeden med de stærke overarme har beundringsværdig styrke, som den enarmede må undvære. Dog lykkes det drengene at skabe så kærlighedseventyr mellem smedens datter og bonden, og mellem den enarmede og den ældste pebermø. Alle hændelser forenes med erindringens sødmefulde skær af evig sommer og overkommelige konflikter.

Sproget fastholder en humoristisk distance til fortællestoffet, og drengens begrænsede synsvinkel betyder, at lokale tåbeligheder

skildres underfundigt og farverigt. Personerne i dette landsbyunivers træder frem med parodiens tydelighed, og Daniel, Hornuglens forelskelse i den velhavende Mica giver et ekstra kolorit til hans natlige smerte ved afskeden – ikke bare med landsbyen, men med barndommen.

Til gengæld rummer fortællingen ikke kommentarer til politiske og sociale forhold, men udleverer dobbeltmoralen i den katolske kirke. Romanen er ét med sin fortællers synsvinkel. Som læser kunne man ønske, at andre værker af den fortræffelige forfatter

blev oversat. Vi har megen god, spansk litteratur til gode, og kvaliteten af denne fine barndomserindring vil få større kraft, hvis man kendte til forfatterens produktion ud over de filmatiserede værker. Sproget røber stor kunst, og iagttagelsernes præcision viser et særligt talent for humor og skæve vinkler.

◆ Miguel Delibes:
VEJEN
Oversat af Kirsten Nielsen
207 sider. Pris 245 kr.
Forlag: Klim

MD

FUNDACION MIGUEL DELIBES



ÅRHUSGADE 108 E 4.
2100 KØBENHAVN Ø
TELEFON 31 42 74 01

MD

Udklip af JYDSKE VESTKYSTEN

ESBJERG

den 11 FEB. 1994

Kildeangivelse uden ansvar

En landsby lige midt i verden

12-K

Miguel Delibes roman
«Vejen» beskriver ef-
terkrigstidens Spanien.

AF KAREN SKOVBJERG

Miguel Delibes (født 1920) er
lagbladsjournalist og samti-
lig en af Spaniens mest læste
romanforfattere. Hans roman
«Vejen» skildrer livet i en
spansk landsby i efterkrigsti-
den med tanker og iagttagel-

ser igennem hovedet på Da-
niel, kaldet Hornuglen, og
hans to legekammerater.

Delibes skriver med dren-
gens øjne og den ældre forfat-
ters sikre greb om stoffet. En
landsby vokser ud af billedet
med beboernes svagheder,
særheder og herligheder.
Ubændigheden er ligeså fuld-
skægget – som fromheden fo-
rekommer glatbarberet, men
det ene viser sig neden under
det andet i de samme ansigter
og skiftes til at få overtaget.

Her forvaltes dårskabens sa-
kramenter med en respekt-
løshed, der er både overdådig
og sarkastisk. Således øge-
navnene med deres udspring i
enten fysiske eller moralske
skavanker, hør bare: Den
Tykhovede, Den Skurvede,
Kokassen, Hareskåret.

En landsby skabes af dens
mennesker og historie, midt i
verden bliver den også ver-
dens historie, her Spaniens
historie som en del af den
samlede klode. Det sker, hvor

en betydelig digter er trans-
formator, og det er Miguel
Delibes.

Godt og enkelt fortæller
han lige ud ad vejen. Bogens
mening lever i harmoni med
tekstens rytme. Alligevel
stikker ordene i, de forvand-
ler sig ikke til andet end det,
de står for, og det giver be-
grænsningen.

Miguel Delibes: *Vejen. Ro-
man.* 207 s. 245 kr. Klim.



ÅRIFUSGADE 108 E 4.
2100 KØBENHAVN Ø
TELEFON 31 42 74 01

Udklip af **Week-end Avisen**

18 FEB. 1994

1112 København, den
Kildeangivelse uden ansvar

Delibes

6



weekendavisen

BØGER

Sodastykke. Franco-Spanien i bukolisk iscenesættelse.

12.K

Før toget kører

Af LARS BONNEVIE

Miguel Delibes: *Vejen*. Oversat af Kirsten Nielsen. 207 s. Kr. 245,00. Klim.

DEN elleveårige Daniel ligger søvnløs i sin seng natten før han skal forlade sin landsby og rejse ind til storstaden for at fortsætte sin skolegang. Det giver ham anledning til at lade livet sammen med kammeraterne og landsbyens øvrige indbyggere passere revy, hvilket er et velprøvet og ikke ueffent kunstgreb, når man vil erstatte den dorskfremvraltende fortælling med punktvis nedslag i eksemplariske episoder, hvilket også er en måde at gøre liv til kunst på. Og det er der tale om her. Bag den bevidst naive og prunkløse stil aner man konturen af en forfatter, der kan sit håndværk.

Romanen koncentrerer sig om Daniels venner Roque, Kokassen og Germán, den Skurvede, som han udforsker verden sammen med, og der er ikke den ting eller person, der ikke bliver genstand for de tre knægters

nysgerrighed. Der er for eksempel Lola, landsbyens ældste pebermø, en fundamentalistisk kirkegænger som er »høj og tør som en klatremast, men hun havde ikke en præmie placeret i toppen«. Samme dame strejfer om natten omkring med sin lygte ude på markerne for at afsløre elskende par.

OG der er Don José, præsten som prøver at holde de samme elskende inden for den katolske dyds rammer ved at vise gudfrygtige film om søndagen men forfærdes over, hvad der foregår, da lyset bliver tændt. Samt mange andre snurrige og skæve personer, alle skildret med det, man i mangel af bedre og for at være et pænt menneske benævner humor og varme, og som fik denne anmelder til gang på gang at synke hen i en halvslumrende tilstand, fordi ingen af Daniels erindringer på noget tidspunkt når derned, hvor det blot værker en lille smule i læseren. En rustik spansk udgave af Korsbæk, omtrent lige så fad og forloren som vores egen kukkasse-klassiker, er den karakteristisk, der umiddelbart falder mig ind.



Landsbyen: Foto af Koldo Chamorro fra serien »Den hellige iberiske Kristus«. Fra udstillingen »Moderne spansk fotografi 1975-1990«, Louisiana 1992.

Forklaringen ligger lige for. Miguel Delibes, der anses for at være en af Spaniens store forfattere, skrev romanen i 1950, under Franco-periodens værste tid. Den hverdagsrealisme, der er dens ærinde, standser præcist på det sted, hvor realismen burde begynde: ved beskrivelsen af diktaturets nat. Et fundamentalistisk regime, hvad enten det er katolsk, muslimsk eller kommunistisk, har

brug for digtere der holder fingrene væk fra kontroversielle emner, og det fodrer dem vel.

Halvdårligt bliver resultatet dog altid, fordi den indre forløjethed, der er manifest hos en dårlig forfatter, heller ikke kan undgå at sive ud gennem teksten hos en god. Men venter man længe nok, kan man altså blive klassiker.

FUNDAMENTALISTISK
DELIBES